

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

DE || LIBERTATE || CHRISTIANA ||

Lensaeus, Johannes

Antverpiae, 1590

Capvt VIII. Quanto in errore versentur qui nunc asserunt hominem semel à peccato & diabolo liberatum, in priorem seruitutem recidere non posse.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46059](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46059)

Domino gloriatur. Illa quoque à diuo Prospero inter eiusdem sententias numeratur: Omnia vitia in malefactis tantummodo valere: solam superbiam etiam in rectè factis esse cauendam. Nam, vt hoc ipse Prosper carmine reddidit,

Sola est innumeris armata superbia telis,

Epigram. 48.

Cui possunt vires & bene gesta dare.

Non ergo nimium (ait D. Chrysoſtomus) confidant qui ſtant: ſed ſecum crebrò illud reputèt: Qui æſtimat ſe ſtare, videat ne cadat. Nouimus enim multos ad ipſius cæli ferè verticem conſcendiſſe, omnes virtutes numero habuiſſe, deſerta deuiàque loca, à vita hominum aliena coluiſſe; ac denique feminam ne in ſomnis quidem vidiffè: & tamen negligentia lapſos, ad vitiorum barathrum deueniſſe. Et infrà: Caueamus, ait, chariſſimi, & per anguſtum iter illis contemptis ita pergamus, vt conſidere & timere verè videamur. timentes, quoniã ex vtraque parte varia præcipitia ſunt; confidentesque, quoniã Ieſus dux noſter eſt, maturè viam ſobrij atque vigiles pergamus. Non enim ſumus nos ſtabiliores quàm Dauid, qui parua negligentia in profundũ peccati detruſus fuit. Hęc D. Chryſoſtomus.

*Homil. 27. in
Matthæum.*

CAPVT VIII.

Quanto in errore verſentur qui nunc aſſerunt hominem ſemel à peccato & diabolo liberatum, in priorem ſeruitutem recidere non poſſe.

Cum igitur nec ipſa quidem, que haberi in hac vita poteſt, iuſtitie qualiſcũque perfectio ſecura ſit, ab omni que ruinæ periculo remota; ſed ob id ipſum magis metuere debeat, quòd aduerſarius noſter diabolus, ad acriùs impugnandum, clariori virtute prouocetur: per facile eſt erroris abſurditatem, in quo nonnulli hac quoque tempeſtate verſantur, & animaduertere, & conuincere. quo is qui ſemel ſit peccati ſeruitute liberatus, veraque donatus iuſtitia, cadere deinceps

asseritur nullo modo posse. Cur enim non possit, causam aliquam reddant necesse est. primum autem vehementer desipiunt, si eum qui iustus ac liber fiat, simul etiam in hac peregrinatione vitæ mortalis, putent in iustitia confirmari, sicuti & angelos, & beatos spiritus, in iustitia credimus confirmatos esse. Hic enim terminus est, ad quem huius vitæ cursu contendimus: hic finis, ad quem respicimus: hoc Dei regnum est; hoc premium virtutis, quod expectamus. Præposterum est, quemadmodum antea quoque diximus, huic velle miseræ vitæ tribuere, quod propriè pertinet ad futuram. Deinde quid est, quod beatos illos spiritus in iustitia confirmatos reddit, nisi quia sic teneantur beatifica illa Dei visione quæ flagrantissimum perfectissimumq. eius amorè gignit, ut ad seipsos sibi placendo relabi atque deficere nullo modo possint? Cùm igitur huius vitæ non sit illa clara Dei visio, quæ mundis corde futura promittitur; nec igitur perfecta charitas, quare nec secunda stabilitas. Sed hoc clarius est, quam ut pluribus debeat illustrari. Quod si hinc imperfecta charitas atque iustitia est, ideoque multam relinquat imbecillitatem, nondum absorptis omnibus terrenis concupiscentiæ motibus: quid obstat, quo minus lapsum timere debeat, qui sit adhuc imbecillus? Et cur excidere à iustitia & libertate non possit, qui nondum in ea sit ipsius cōsummatione immobiliter stabilitus? An quia hoc cuique iustificato diuina revelatione patefactum sit, ipsum ne ab imperfecta quidem illa sua iustitia, & ne in summa quidem imbecillitate naturæ, propter directionem spiritus esse casurum, idcirco lapsum timere nō debeat? Scilicet hac revelatione Paulus fruebatur, qui castigabat carnem suam, & in seruitutem redigebat, ne fortè cùm aliis prædicasset, reprobis efficeretur. qui iam liberatos ac iustificatos hortabatur, ut cum timore ac tremore suam operarentur salutem.

lutem, qui eum qui stare sibi videatur, vti maximè videtur is, qui secundùm istos credere debet se esse in gratia, diligenter admonet, videat ne cadat. breuiter nullum Dei verbum est, quo solo nititur Christiana fides, quo hoc cuique iustificato promittitur, ipsum in accepta iustitia in finē vsque perseveraturum, quin potius & verbo Dei frequenter instruimur, & iustificatorum exemplis, quæ nobis scriptura proponit, vehementer admonemur, ne nobis de futura perseverantia quicquam polliceamur certi. An fortè iustificatus & liber, quamuis nondum iustitia perfectus, tamen ob id casurus est nunquam, quia tentari non potest? Hæc enim est apud diuū Hieronymum, secunda Iouiniani *Lib. 2. contra Iouinianum.* propositio, eos qui fuerint baptizati, à diabolo non posse tentari. quod ne stultè dicere videretur, adiecit: Quicumque tentati fuerint, ostēdere eos aqua tantùm se, nō Spiritu fuisse baptizatos, quemadmodum in Simone mago legimus. Exciderat credo huic oratio Dominica: qua quotidie filij, ideoque liberi, quia nō aqua modò, sed & Spiritu baptizati, precantur: Ne nos inducas in tentationem, sed libera nos à malo: id est, à diabolo, qui per antonomasiam malus dicitur. Exciderat & illud Apostoli: Nam & ego quod donauī, si *2. Corinth. 2.* quid donauī, propter vos, in persona Christi: vt non circumueniamur à Satana. non enim eius ignoramus astutias. Qui pios quoque & Christianos coniuges adhortatur: Iterum reuertimini in idipsum, ne tentet vos Satanas, propter incontinentiam vestram. Qui Corinthijs timebat, ne sicut serpens decepit Euam astutia *1. Corinth. 7.* sua, ita corrumperentur sensus eorum à simplicitate quæ est in Christo. Qui perfectiores quoque Galatas sic hortari potuit, vt scriberet: Fratres, si præoccupatus *Cap. 6.* fuerit homo in aliquo delicto, vos qui spirituales estis, instruite huiusmodi in spiritu lenitatis, intendens te ipsum, ne & tu tenteris. Ad omnes autē illud pertinet:

X 4 Non

Non est nobis colluctatio aduersus carnem & sanguinem, sed aduersus principatus & potestates, aduersus rectores tenebrarum harum, aduersus spiritualia nequitię in cęlestibus. Qui si nos animaduernerint super Christi fundamęto ędificare ligna, fęnum, stipulam; tum supponunt incendium: sin ędificauerimus aurum potius & argentum & lapides pretiosos, ne hęc quoque tantorum bonorum segura possessio est: sedet enim leo ille in insidiis, & in occultis, vt interficiat innocentem. Circuit hostis crudelissimus simul & callidissimus assiduę, & ille hostis cum quo bellum nobis est, nullo vnquam fędere dirimendum. hic est qui expectauit Christi discipulos, vt cribraret sicut triticum, propter cuius insidias vigilare eosdem monet ac orare, ne intrent in tentationem. Quid autem discipulos commemoro? Ipsum magistrum, ipsum caput, ipsum, inquam, Dei Filium, tentare est ausus. ac prima quidem & secunda sententia percussus, nihilominus caput leuat, tertioque vulneratus vsque ad tempus recedit, differens magis tentationem quęm auferens. Patitur omnino Deus etię Christi discipulos, vereque filios, hoc est, post salutare illud lauacrum Regenerationis, grauioribus etięm quęm prius, diaboli tentationibus vrgeri. cuius rei causas aliquot reddens D. Chrysostomus, Idcirco, inquit, arma accepisti, non vt otieris, sed vt pugnes. Propterea Deus in te tribulationes irruere permittit: primõ quidem, vt discas quoniam Christi baptisma multo te fecerit fortiorę: deinde, vt in egregia illa animi mediocritate permanes, neque donorum videlicet magnitudine elatus, neque tentationum mole depressus. & alia quę ab eodem auctore copiosius disseruntur. Sed iam externum hunc remoueamus hostem atque tentatorem: magna quidem illa tum & pręsentissima nostrę salutis peste carebimus. Sed nullane alia metuenda tentatio est, quę ruinam facere iustitię

*Homilia 13. in
Matthæum.*

nitia edificio possit? An quod scriptum est, Carnem concupiscere aduersus spiritum, id sine graui tentatione quotidie fieri existimandum est? Non sic quidem beatus Iacobus nos docuit, qui scribit in Epistola: Vnusquisque verò tentatur, à concupiscentia sua abstractus & illectus. dehinc concupiscentia cùm conceperit, parit peccatum: peccatum autè cùm consummatu fuerit, generat mortem. Caro hæc igitur nostra, seu carnalis concupiscentia, perpetuo aduersus spiritum dissidio concupiscens, nisi vigiles prospexerimus, Circeis ebrios poculis, in prodigiosas brutorum species illecebrosa deformat. Denique propter hanc carnis seu concupiscentiæ rebellatis insolentiam, beatus Apostolus, vas electionis, castigabat corpus suu, & in seruitutem redigebat; ne fortè aliis prædicans, ipse reprobus efficeretur. Ergo securus hîc nequaquam fuit ipse gentium Apostolus, singulari proculdubio gratiæ libertate donatus: & existimat aliquis securos esse debere nos post baptismum, ac nō potiùs id facere quod Sapiens admonet: Fili, accedens ad seruitutem Dei,

Ecclesiast. 2.

Iob 7.

Contra Iovinianum, vbi supra.

X 5

baptisma

baptisma loquitur, & aduocatum pro delictis eorum, Dominum pollicetur. Nec dicit, Si quid peccaueritis, aduocatum habetis apud Patrem Christum, ne eos diceret non plena fide baptismum consecutos: sed, aduocatum habemus Iesum Christum, & ipse est propitiatio pro peccatis nostris: & non solum pro Ioannis illorumque peccatis, sed etiam pro totius mundi, in toto autem mundo & Apostoli sunt, omnesque credentes. Ex quibus liquidò cōprobat, post baptismum in aqua & Spiritu susceptum, ubi prima libertas datur, posse peccari. Frustra enim tales habemus aduocatum Iesum Christum, si suscepto semel iustitiæ munere, peccari non potest. Nunquid autem non iustus Dauid fuerat ante adulteriū & cædem Uriæ Hethæi? Cur enim post hoc peccatum diceret, Redde mihi lætitiā salutari tui; nisi quod eam prius quidem habuerat, sed perdidit delinquendo? Quid eius filius Salomon? non prius iustus, quia post sortando impius? nec prius Sapiens, quia per mulieres postea ad idola etiam colenda infatuatus?

CAPVT IX.

Refellitur aduersariorum euasio, confitentium posse quidem peccare semel liberatos, at non excidere à sua iustitia, seu fide iustificante, eaq; in parte securos esse debere.

EX quo intelligitur, non modò in peccata posse cadere iustos, quod isti non negant; vsque adeo peccata ab hominibus iustis non remouentes, ut eos dicant in singulis operibus bonis peccare mortaliter: verum etiam excidere posse à iustitia: hoc est, ut interpretantur, à fide ea quæ iustificet, veraque pietate. Neque enim talem, arbitror, fidem, quæ præsentem habeat lætitiā cum iustitia, cum idolorum cultu: hoc est, pietatem cum tanta impietate, dicturi sunt in Salomone potuisse consistere. Amisit ergo Salomon fidem illam, sine qua prius